

BÜTÇE

Devletin veya kamu tüzel kişiliğinin bir dönem içindeki gelir ve gider tahminini içeren ve bunların yürütülüp uygulanmasına izin veren bir kanundur.

BÜTÇENİN 4T İLKESİ

- TAHMİN
- TAHDİT
- TEVZİN
- TASDİK

BÜTÇENİN TEMEL ÖZELLİKLERİ

- Dayanağı anayasadır.
- Hukuki statüsü kanundur.
- TBMM nin tasarrufundadır. Maliye bakanlığı hazırlar. Bakanlar kurulu TBMM ye sunar ve TBMM onaylar. Hükümet uygular.
- Cumhurbaşkanı bütçeyi onaylamak zorundadır. Veto edemez.
- Sınırlı süreli bir kanundur.
- Yıllık olarak yasalaşır. Çok yıllık olarak hazırlanabilir.
- Giderlerin yapılması ve gelirlerin toplanmasına önceden izin verir.
- Sınırlı yetki verir. Bütçe kanununa bütçe dışında hüküm konulamaz.
- Gelir ve gider denk olmalıdır.
- Kamu idarelerini bağlar. Özel sektörü bağlamaz
- Halkın bütçe yapma yetkisini kendi seçtiği temsilcileriyle kullanmasına bütçe hakkı denir.

BÜTÇENİN FONKSİYONLARI

• KLASİK FONKSİYONLARI

- İktisadi ve Mali
- Hukuki
- Siyasi
- Denetim

• ÇAĞDAŞ-MAKRO EKONOMİK FONKSİYONLARI

- Konjonktürel
- Telafi Edici
- Kalkınma
- Kaynak Tahsisi
- Gelir Dağılımını Düzenleyici
- İstikrar Sağlayıcı

BÜTÇE DENKLIĞİ TEORİLERİ

- **Geleneksel (klasik) bütçe teorisi:** Yıllık denklik esastır. Mali yıl sonunda gelir = gider olmalıdır. Giderler normal kamu gelirleri ile karşılanmalı, borçlanmaya mümkün oldukça başvurulmamalıdır. Bu teoride borçlanma özel kesimin kullanacağı kaynakların israfı, gelecek nesiller üzerine yük yükleme ve alışkanlık haline gelmesi halinde ekonomik dengeyi bozucu ekiye sahiptir.
- **Devri Bütçe Teorisi: (Neo klasik keynesyen)** Yıllık denklik değil konjonktürel devrede denklik esası vardır. Refah dönemindeki bütçe fazlalığı, depresyon dönemindeki açıkları kapatabilecektir. Varsayımları: devrenin süresi bilinmektedir, Refah ve depresyon devresinin süresi ve yoğunluğu eşit, devrenin hangi aşamasında bulunduğu bilinebilmektedir.
- **Telafi Edici Bütçe teorisi:** Ekonomideki denklik önemlidir. Ekonomi tam istihdam denge noktasına ulaşıncaya kadar açık verebilir. Tam istihdam denge noktasına ulaşıldıktan sonra denk bütçe uygulamasına geçilmelidir.

KLASİK BÜTÇE İLKELERİ

- 1)Genellik İlkesi
- 2)Birlik İlkesi
- 3)Açıklık İlkesi
- 4)Samimiyet İlkesi
- 5)Doğruluk Uygunluk İlkesi
- 6)Önceden İzin Alma İlkesi
- 7)Giderlerin Bölümler Halinde Onanması
- 8)Denklik İlkesi
- 9)Yıllık Olması
- 10)Alenilik İlkesi
- 11)Tahsis Ödenek Ayrılması Prensibi

BÜTÇE SİSTEMLERİ

- Geleneksel Bütçe Sistemi
- Performans Bütçe Sistemi
- Program Bütçe Sistemi
- Planlama, Programlama, Bütçeleme Sistemi (PPBS)

PLANLAMA PROGRAMLAMA BÜTÇELEME SİSTEMİ AŞAMALARI

- PLANLAMA
- PROGRAMLAMA
- BÜTÇELEME
- SİSTEM ANALİZİ